



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2530/23
30.5.2024. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Ивана Илића и Татјане Обренчевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., тужиље ББ из ..., тужиоца ВВ из ..., тужиоца ГГ из ... и тужиље ДД из ..., чији је заједнички пуномоћник Бранислав Белановић, адвокат из Београда, ул. Бежанијских илегалца бр. 32, против туженог Града Београда, са седиштем у Београду у ул. Драгослава Јовановића бр. 2, кога заступа Градски правобранилац Града Београда, са седиштем у Београду у ул. Тиршова бр. 3 и тужене Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Града Београда ЈП са седиштем у Београду у ул. Његошева бр. 84, ради исплате накнаде за фактичку експропријацију, вредност предмета спора 45.001.368,61 динар, одлучујући о жалби туженог Града Београда изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П. 3072/21 од 17.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 30.05.2024. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог Града Београда и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П. 3072/21 од 17.05.2022. године у ставу другом и ставу четвртом изреке пресуде.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви тужилаца и туженог Града Београда за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом Вишег суда у Београду П. 3072/21 од 17.05.2022. године ставом првим изреке одбачена је тужба у делу у коме је тражено да суд утврди да је тужени Град Београд носилац права сусвојине на уделу од 828/7176 идеалних делова катастарске парцеле ..., КО ..., до сада уписаног носиоца права својине ЂЂ из ..., тако да Град Београд, на основу ове пресуде постаје носилац права својине на непокретности – земљишту које чини катастарска парцеле ..., КО ..., површине 6618м², уписане у лист непокретности ..., КО ... са уделом 1/1, а што би тужиоци били дужни да признају и трпе и да дозволе туженом Граду Београду да на основу пресуде упише своје право својине у надлежном регистру непокретности – Служби за катастар непокретности Нови Београд. Ставом другим изреке обавезан је тужени Град Београд да тужиоцима на

име накнаде због фактичке експропријације земљишта исплати и то: тужиљи АА износ од 15.000.849,09 динара са затезном каматом почев од 17.05.2022. године, па до коначне исплате; тужиљи ББ износ од 15.000.849,09 динара са затезном каматом почев од 17.05.2022. године, па до коначне исплате; тужиоцу ВВ износ од 4.999.890,14 динара са затезном каматом почев од 17.05.2022. године, па до коначне исплате; тужиоцу ГГ износ од 4.999.890,14 динара са затезном каматом почев од 17.05.2022. године, па до коначне исплате и тужиљи ДД износ од 4.999.890,14 динара са затезном каматом почев од 17.05.2022. године, па до коначне исплате. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да суд обавезе тужену Дирекцију за грађевинско земљиште и изградњу Града Београда ЈП дасолидарно са туженим Градом Београд исплати тужиоцима на име накнаде због фактичке експропријације земљишта износе исплате из става другог изреке пресуде. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 519.000,00 динара. Ставом петим изреке обавезани су тужиоци да туженој Дирекцији за грађевинско земљиште и изградњу Града Београда ЈП накнаде трошкове парничног поступка солидарно у износу од 48.750,00 динара. Допунским решењем истог суда од 10.11.2022. године тужиоци су обавезани да туженој Дирекцији за грађевинско земљиште и изградњу Града Београда ЈП плате солидарно накнаде парничне трошкове у износу од 42.465,00 динара.

Тужени Град Београд је благовремено изјавио жалбу против наведене пресуде у ставу другом и ставу четвртим изреке из свих законом прописаних разлога. Трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Тужиоци су благовремено доставили одговор на жалбу туженог Града Београда. Трошкове другостепеног поступка су тражили и определили.

Апелациони суд је испитујући пресуду у побијаном делу у границама овлашћења прописаних одредбом чл. 386 ЗПП оценио да је жалба туженог Града Београда неоснована.

Првостепени суд није учинио битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбом чл. 374 ст. 2 тач. 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које Апелациони суд, као другостепени суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредбе чл. 374 ст. 2 тач. 12 ЗПП, на коју се жалбом туженог Града Београда неосновано указује, јер је првостепена пресуда јасна, непротивречна и довољно образложена, тако да иста може да се испита.

Према утврђеном чињеничном стању сада пок. ЂЂ уписан је као сувласник катастарске парцеле ..., КО ... са уделом од 828/7176 идеалних делова и Град Београд са уделом од 6548/7176 идеалних делова, укупне површине 6.618м². Правноснажним допунским решењем Трећег основног суда у Београду О. 887/19 од 19.02.2019. године утврђено је да су на заоставштини иза пок. ЂЂ, коју чини право сусвојине са 828/7176 катастарских парцела ... и ..., КО ..., оглашени АА, ББ и ЕЕ са уделима од по 1/3 идеалних делова. Правноснажним решењем јавног бележника ... УПП 245-2021 од 24.05.2021. године расправљена је заоставштина сада пок. ЕЕ коју између осталог чини право сусвојине са уделом од 1/3 идеалних делова на 828/7176 идеалних делова катастарских парцела ... и ..., КО ..., те су за њене законске наследнике оглашени ВВ, ГГ и ДД са уделом од по 1/3 идеалних делова.

Изградњом раскрснице улица ... и планиране транзитне саобраћајнице Т6 од ауто пута Београд – Загреб до улице ... дошло је до заузећа катастарске парцеле ..., КО ..., јавном саобраћајницом у већем делу, а у мањем делу је урбанистичким актима предвиђено јавно зеленило уз јавну саобраћајну површину.

Из налаза и мишљења судског вештака за област геодезије утврђено је да је катастарска парцела ..., КО ..., укупне површине 6.618м² приведена намени и од ње је формирана улица као јавно добро и сходно томе је право приватне својине на тој катастарској парцели престало. Правни претходник тужилаца ЋЋ уписан је у лист непокретности као сувласник катастарске парцеле ..., укупне површине 6.618м² са уделом од 828/7176 идеалних делова и према налазу судског вештака геодетске струке његов реални удео изражен у метрима квадратним износи 11,54% површине те парцеле, односно 763,7м². По процени Министарства финансија, Пореске управе, Одсека за контролу издвојених активности Нови Београд, на основу изласка на лице места, утврђено је да процењена тржишна вредност предметне парцеле износи 58.933,17 динара по једном метру квадратном, што укупно износи 45.001.368,61 динар.

Правилан је закључак првостепеног суда да је неоснован приговор недостатка активне легитимације који су тужени истакли током поступка обзиром да су тужиоци правни следбеници сада пок. ЋЋ, који је уписан у лист непокретности као сувласник предметне парцеле која је приведена намени са уделом од 828/7176 идеалних делова, а што у површини износи 763,7м².

Првостепени суд је правилно закључио да предметна катастарска парцела сада представља добро у општој употреби у јавној својини Града Београда, као јединице локалне самоуправе, на чијој територији се налази, сходно одредби чл. 10 ст. 10 Закона о јавној својини и чл. 5 и чл. 6 Закона о јавним путевима. Како је фактичка експропријација предметне парцеле извршена без накнаде, то је првостепени суд нашао да тужиоцима, као правним следбеницима ЋЋ, по том основу припада право на новчану накнаду сходно висини њихових сувласничких удела. Висина накнаде утврђена је у висини тржишне вредности одузете парцеле у складу са извештајем надлежне пореске управе сходно одредби чл. 42 Закона о експропријацији, па је првостепени суд правилно обавезао тужени Град Београд да тужиоцима, сходно висини њихових сувласничких удела, исплати износе наведене у ставу другом изреке побијане пресуде са затезном каматом почев од 17.05.2022. године, као дана пресуђења, па до коначне исплате, сходно одредбама чл. 277 и чл. 324 ЗОО. Износ накнаде је обрачунат према површини која је претворена у улицу и уделима тужилаца.

Овакву одлуку у свему као правилну и на закону засновану прихвата и Апелациони суд, као другостепени суд.

Неосновани су наводи жалбе туженог Града Београда да суд није утврдио ко је извршио фактичко заузимање предметне парцеле, односно да првостепени суд није утврдио да ли је тужени Град Београд извршио фактичко заузимање предметне парцеле. Предметно земљиште је претворено у јавну саобраћајницу, која по чл. 10 ст. 2 Закона о јавној својини представља добро у општој употреби. Ради се о раскрсници улице ... и планиране транзитне саобраћајнице Т6 од ауто пута Београд – Загреб до улице ..., која је у смислу одредбе чл. 5 ст. 1 тач. 3 Закона о путевима, у својини јединице локалне

самоуправе на чијој територији се налази, сходно одредби чл. 10 ст. 7 наведеног закона, односно у конкретном случају на територији Града Београда. Изградњом улице и привођењем планској намени тужиоци су трајно изгубили својинска овлашћења, а земљиште је по самом закону прешло у имовину Града Београда, па тужени Град Београд као стицалац дугује накнаду, независно од тога ко је градио и финансирао изградњу улице. У ситуацији када је извршено фактичко изузимање предметне парцеле без доношења посебног решења о изузимању и плаћању накнаде, тужиоци, као сувласници предметне парцеле, имају право на накнаду какву би добили да је поступак изузимања спроведен. Тужиоци као сувласници не могу да сnose било какве штетне последице због пропуста надлежних органа да пре одузимања непокретности и привођења намени предвиђеним планским документом спроведу прописани поступак и исплате накнаду.

Такође су неосновани наводи жалбе туженог Града Београда да првостепени суд није преко судског вештака геодетске струке поуздано утврдио колика је површина предметне катастарске парцеле заузета саобраћајницом, јер је очигледно да парцела није у целости заузета саобраћајницом већ и депонијом грађевинског материјала. Ово са разлога што је судски вештак геодетске струке изјашњавајући се на примедбе туженог Града Београда у својим писаним изјашњењима и у усменом изјашњењу на рочишту прецизно изјавио да је цела катастарска парцела заузета улицом која је планирана у складу са планским актима и да је безпредметно утврђивати колико је тачно предметна парцела под коловозом, улицом, тротоаром, зеленом површином и депонијом грађевинског материјала обзиром да цела катастарска парцела служи истој намени – јавној саобраћајници у површини од 6.618м².

Супротно жалбеним наводима туженог Града Београда првостепени суд је правилно утврдио висину накнаде за фактички одузету непокретност и то у моменту пресуђења у новцу према тржишној цени таквог земљишта, коју одређује Одељење пореске управе надлежно за одређивање пореза на пренос апсолутних права сходно чл. 42 Закона о експропријацији што представља најнижи износ накнаде за експроприсано земљиште сагласно чл. 58 ст. 2 Устава Републике Србије. Пореска управа је извршила две процене тржишне вредности и то прву без изласка на терен 07.09.2020. године и другу након изласка на терен 16.07.2021. године када је утврђено да нема основа за корективне елементе при утврђивању тржишне вредности предметне катастарске парцеле у износу од 58.933,17 динара што представља најнижу одређену цену. Тржишна вредност у записнику утврђена је на основу парификата који представљају три правноснажна решења за грађевинско земљиште на сличним локацијама која су датумски најближа предметној процени и без примене корективних фактора, а који износ је умањен за 10% због близине далековода, тако да је наведена процена пореске управе у свему правилна и у складу са законом.

Првостепени суд је о трошковима поступка у ставу четвртом изреке побијане пресуде одлучио правилном применом одредаба чл. 153 ст. 1 и чл. 154 ЗПП.

Из наведених разлога применом одредби чл. 390 и чл. 402 тач. 1 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Како тужени Град Београд није успео у поступку по жалби и како трошкови одговора на жалбу тужилаца, у смислу одредбе чл. 380 ст.1 ЗПП, нису били потребни за

вођење парнице, а због чега ни тужиоци ни тужени Град Београд немају право на накнаду другостепених трошкова у смислу одредбе чл 154 ЗПП, па су захтеви тужилаца и туженог Града Београда за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијени као неосновани као у ставу другом изреке ове пресуде применом одредбе чл. 165 ст. 1 ЗПП.

**Председник већа-судија
Марина Јакић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић